

Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui

2020-04-14

Sauliui Skverneliui

Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ministrui

dr. Algirdui Monkevičiui

Lietuvos Respublikos vyriausybės kanceliarijai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL AVIACIJOS SPORTO IR BENDROSIOS AVIACIJOS PASKIRTIES NEKILNOJAMOJO TURTO PERDAVIMO ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS NUOSAVYBĖN“

Prieštaraujame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl aviacijos sporto ir bendrosios aviacijos paskirties nekilnojamojo turto perdavimo Alytaus miesto savivaldybės nuosavybėn“ projektui (toliau – Nutarimo projektas) ir atkreipiame dėmesį, kad šis Nutarimo projektas yra parengtas pažeidžiant esamą teisinį reguliavimą, nes:

1. Nutarimo projektas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (toliau – Įstatymas) 20 straipsnio 1 dalies 5 punktu. Šis Įstatymo punktas buvo pakeistas 2019 m. liepos 25 d. įstatymu Nr. XIII – 2398 ir nuo 2019 m. spalio 1 d. įsigaliojo nauja šio punkto redakcija, kurios lyginamasis variantas yra toks:

„20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

1. Valstybei nuosavybės teise priklausančias turtas kitų subjektų nuosavybėn perduodamas:

5) valstybei nuosavybės teise priklausančius nekilnojamuosius daiktus, pripažintus nereikalingais pagal šio įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 8 punkto nuostatas, ~~Vyriausybės nutarimu~~ perduodant Vyriausybės nustatyta tvarka savivaldybių nuosavybėn savivaldybių savarankiškosioms funkcijoms įgyvendinti, ~~jeigu šis turtas yra pripažintas nereikalingu pagal šio įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 8 punkto nuostatas~~“.

Esminis šio punkto pakeitimas yra tas, kad nepakanka valstybės nekilnojamąjį turtą (toliau – VNT) perduoti Vyriausybės nutarimu, Vyriausybė turi nustatyti ir perduodamo VNT naudojimo tvarką, užtikrinančią, kad VNT bus naudojamas tik tai savivaldybės savarankiškajai funkcijai, kuriai jis yra skiriamas.

Įstatymo rengėjai, teikdami Įstatymo pakeitimo projektą, lydimuosiuose dokumentuose nurodo: „Kad turtas būtų naudojamas tiems tikslams, dėl kurių buvo perduotas, pripažinimas nereikalingu valstybės funkcijoms įgyvendinti nėra pakankama priemonė tai užtikrinti... Atsižvelgus į Valstybės kontrolės Audito ataskaitos rekomendacijas dėl VNT perdavimo savivaldybių nuosavybėn, Turto valdymo įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo įstatymo 6 straipsnio 2 punkte siūloma nustatyti, kad VNT savivaldybių nuosavybėn perduodamas savivaldybės tarybos sutikimu, Vyriausybės nutarimu, įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 4–6 punktuose nustatytais sąlygomis ir tvarka. Kartu keičiamas Turto valdymo įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 5 punktas, kuriame siūloma nustatyti, kad perduodant VNT savivaldybių nuosavybėn, be privalomos Turto valdymo įstatymo nuostatos, kad toks turtas turi būti

pripažintas nereikalingu valstybės funkcijoms atlikti, Vyriausybė savivaldybės prašymui pagrįsti nustatys papildomus reikalavimus, kurie užtikrintų, jog valstybės turtas būtų panaudotas tai savivaldybės funkcijai, dėl kurios yra perduodamas, atlikti.“

Atkreiptinas dėmesys, kad tokius Įstatymo pakeitimus paskatino Valstybės kontrolės ir Specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) keliose antikorupcinio vertinimo išvadose pateiktos rekomendacijos. Įstatymo pakeitimo projekto lydimuosiuose dokumentuose nurodoma, kad:

„Valstybės kontrolės rekomendacijos sietinos su VNT perdavimu savivaldybių nuosavybėn jų savarankiškosioms funkcijoms vykdyti. Audito ataskaitoje Valstybės kontrolė pažymėjo, kad 25 procentai valstybės perduoto turto, kurį savivaldybės nurodė ketinančios panaudoti savo savarankiškosioms funkcijoms vykdyti, nėra naudojama tam tikslui, dėl kurio valstybės turtas buvo perduotas, ir, įtraukus į savivaldybių nekilnojamojo turto pardavimo sąrašus, turtas parduodamas aukcione. Valstybės kontrolė rekomendavo Vyriausybei teisės aktuose maksimaliai apriboti VNT perdavimą savivaldybių nuosavybėn ir sudaryti sąlygas tikslingam jo panaudojimui.

STT keliose antikorupcinio vertinimo išvadose pateiktos rekomendacijos sietinos su savivaldybės nuosavybės teise priklausančio turto teisinio reguliavimo tobulinimu ir siekiu, kad savivaldybių turtas būtų valdomas Turto valdymo įstatyme aiškiai apibrėžiant pagrindines savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo sąlygas, savivaldybės institucijų įgaliojimus priimant sprendimus dėl turto valdymo.“

2. Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – ŠMSM), teikdama Nutarimo projektą lydimuosiuose dokumentuose nurodo, kad:

„Projekto teigiamos pasekmės – priėmus projektą bus sudarytos sąlygos efektyviau ir racionaliau savivaldybei panaudoti sporto ir bendrosios aviacijos paskirties turtą, esantį jos savivaldybės teritorijoje fiziniam ugdymui ir sportui plėtoti, gyventojų poilsiui organizuoti bei laisvalaikio praleidimui, taip užtikrinant valstybės politikos įgyvendinimo sporto srityje tęstinumą, sudarant didesnę aviacijos sporto šakos prieinamumą, įtraukiant daugiau vaikų bei skiriant daugiau dėmesio neformaliajam vaikų švietimui“.

ŠMSM net ir po daugybės raštų gautų iš aviacijos sporto šakas vienijančių asociacijų, po visos eilės šių asociacijų narių organizuotų susitikimų, nenori žinoti kaip ir kokiomis priemonėmis minėtus tikslus ketina pasiekti Alytaus miesto savivaldybė. ŠMSM neatrodo svarbi aplinkybė, kad Alytaus miesto savivaldybė nepajėgi pati plėtoti aviacijos sporto, niekada jokios panašios veiklos neorganizavo ir neketina to daryti nei bendradarbiaudama su perduodamą turtą nuo pat nepriklausomybės pradžios valdančiu ir prižiūrinčiu Alytaus aeroklubu (juridinio asmens kodas 193265111), nei kaip nors kitaip. Alytaus savivaldybės vos penkių eilučių aiškinamajame rašte prie sprendimo „Dėl sutikimo perimti valstybės turtą“ aiškiai įvardinama – perimtas turtas bus naudojamas verslumui skatinti ir investicijoms pritraukti. Šiame aiškinamajame rašte nei aerodromo statusui ar jo funkcionavimui, nei aviacijos sportui nėra skirta nei vieno žodžio.

3. Rengiant sprendimo/teisės akto projektą, nebuvo konsultuotasi/derinta su paveikta visuomenės dalimi – kaip to reikalaujama LR teisėkūros pagrindų įstatyme.

4. Nutarimo projektu numatoma perduoti valstybei nuosavybės teise priklausančius 8 pastatus, 7 lėktuvus ir 8 sklandytuvus, tačiau net neužsimenama, kad pastatams yra suformuotas žemės sklypas (kadastrinis Nr. 1101/0010:46) kurį teisėtai ir pagal paskirtį naudoja Alytaus aeroklubas. Pastebėtina, kad

ir visą Nutarimo projekte nurodytą perduodamą turtą nuo pat nuo pat 1990 m. teisėtai naudoja Alytaus aeroklubas, kaip ir kiti 1990 m. įstatyme išvardinti aeroklubai. Šis turtas jiems buvo perduotas panaudai Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – KKSD) iš Apskričių viršininkų administracijų, įgyvendinant Ministro Pirmininko Tarnybos Koordinacinės apskričių viršininkų administracijų likvidavimo komisijos 2010 m. kovo 18 d. posėdžio protokolo Nr. 6 2.1 papunktį. Nuo 2017 m. pradžios šių panaudos sutarčių KKSD nepratęsė nei su vienu aeroklubu, nors to prašė ir aeroklubai ir Federacijos ir Lietuvos aeroklubas (toliau – LAK). Tokias panaudos sutartis atsisakė pasirašyti ir biudžetinė įstaiga Lietuvos sporto centras, kuriam, likviduojant KKSD, buvo perduotas patikėjimo teise visas minėtas VNT. Tokia padėtis tęsiasi iki šiol.

Šiuo metu Seime yra užregistruoti net du Aviacijos įstatymo pakeitimo projektai, kuriais siūloma sugrąžinti aerodromuose esančio turto panaudos (XIIP-4509) arba patikėjimo (XIIP-4683) galimybes aeroklubams arba jų susivienijimams.

Lietuvos aviacijos sportą ir bendrąją aviaciją prižiūri Lietuvos Aeroklubas, kurio federacijos, rengdamos varžybas, mokymus, naudojasi Alytaus aerodromo baze. LAK vienija daugiau nei 2000 žmonių, LAK yra matomas ir žinomas LR piliečiams, o LAK renginiai per metus sutraukia tūkstančius žiūrovų. Alytaus aerodromu intensyviai naudojasi akrobatinių skrydžių, sklandymo, vaikų sklandymo, aviamodelių ir kitos federacijos. Beje Alytaus aerodromu intensyviai naudojasi ir su Alytaus aeroklubu bendradarbiaujantys Lietuvos kariuomenės padaliniai.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šiame rašte, prašome nepritarti nutarimo projektui.

Norint nestabdyti ir nežlugdyti normalios aviacijos sporto organizacijų veiklos, siūlome inicijuoti LRV nutarimo projektą, kuriuo Lietuvos sporto centras būtų įpareigotas pasirašyti panaudos sutartis su visais aeroklubais 1 metų laikotarpiui, kol bus išnagrinėtos visos galimybės sistemiškai išspręsti efektyvaus aviacijos sporto inventoriaus ir visų bendrosios aviacijos aerodromų naudojimą.

Pasirašo:

Organizacija	Pareigos	Vardas, Pavardė	El. paštas
Lietuvos akrobatinio skraidymo federacija	Prezidentas	Algimantas Žentelis	info@aerokaunas.lt
Lietuvos aviamodelių sporto federacija	Viceprezidentas	Nerijus Žukauskas	n.zukauskas@gmail.com
Lietuvos aviakonstruktorių federacija	Prezidentas	Arvydas Šabrinskas	arvydas.sabri@gmail.com
Lietuvos bendrosios aviacijos sporto federacija	Prezidentas	Ignas Krivickas	ignas@lonvita.lt
Lietuvos oreivių federacija	Prezidentas	Vytautas Sviderskis	vytautas@sviderskis.lt
Lietuvos parašiutų sporto federacija	Prezidentas	Algimantas Skuodis	skuodis@gmail.com
Lietuvos sklandymo sporto federacija	Prezidentas	Vytautas Sabeckis	vytas@pociunai.lt

Lietuvos skraidyklių ir parasparnių sporto federacija	Prezidentas	Martynas Makelis	m.makelis@gmail.com
Lietuvos senovinių orlaivių asociacija	Prezidentas	Vaidas Venckus	vaidas.venckus@gmail.com
Alytaus aeroklubas	Vadovas	Kęstutis Urbanavičius	alytaus.aeroklubas@gmail.com
Marijampolės aeroklubas	Vadovas	Alvydas Danilaitis	marijampolesak@gmail.com
Utenos apskrities aeroklubas	Vadovas	Raimondas Leipus	leipus@gmail.com
Vilniaus aeroklubas	Vadovas	Dalia Vainienė	aeroklubas@sklandymas.lt
Asociacija "Pilotai.lt"	Vadovas	Lukas Liekis	l.liekis@gmail.com
Kauno parašiutininkų klubas	Vadovas	Kęstutis Milišauskas	kestasm@skydive.lt